

mangler kun en udtrykkelig Erklæring ved Indskrivningen om, at de saaledes Indskrevne ere rette Egttefolk, saa have vi det borgerlige Egttefab; den Ytring af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) gaaer jeg ikke alene ind paa, men den tager jeg til Indtægt, og saa siger jeg: der have vi altsaa det borgerlige Egttefab og have altid havt det, og det er altsaa ikke noget Nyt, naar mit Forslag forlanger, at der skal gaae et borgerligt Egttefab forud for det kirkelige. Det eneste Nye er, at det ikke længere bliver Præsten, der slutter det borgerlige Egttefab, men at det bliver en borgerlig, en verdselig Dyrighedsperson; det er det væsentlige Nye, men heller ikke det er væsentlig Nyt, thi Præsten, som foretager denne Indskrivning, er i det Dieblit, han indskriver To som Egttefolk, ikke at betragte som Præst, men som borgerlig Embedsmand. Jeg skal betvivle, at Nogen vil modsigge eller benegte Rigtigheden af hvad jeg her har erklæret; den Mand — man kalde ham nu forøvrigt Præst — som indskriver Egttefolk til Egttefab, er ikke i det Dieblit, han gør det, Kirkens, men han er Statens Embedsmand, han er borgerlig Embedsmand. Men for at ophæve den Illusion, som hidtil har fundet Sted i saa Henseende, for at gøre det klart, at Indskrivningen er en borgerlig Handling og forrettes af en borgerlig Embedsmand, derfor har jeg i mit Forslag lagt denne Indskrivning fra den borgerlige Embedsmand, som man kalder Præsten, til en anden borgerlig Embedsmand, som ikke har den Titel, og derfor ikke ved sin Titel vil forvirre Blikket paa Forskjellige. Forslaget indfører altsaa ingen ny Tvang, det gjentager kun, hvad der allerede nu finder Sted og som altid har fundet Sted, og Tvangen kunde da kun være den, at man istedetfor at gaae til den borgerlige Embedsmand, som man kalder Præst, skal gaae til den borgerlige Embedsmand, som man kalder Politimester, men der maa jeg tilstaae, at den ene

borgerlige Embedsmand forekommer mig. Igesaa god som den anden, og jeg kan derfor ikke see nogen Tvang deri.

Der er et andet Afsnit af mit Forslag, som ogsaa har mødt megen Modstand, det er, hvad man har kaldt og hvad ogsaa jeg gjerne kunde kalde — jeg skal ikke betænke mig paa at gjentage Ordet — Præstefrihed. Det forekommer mig, men jeg kan dog ikke med Bestemthed sige det, at hverken den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet eller den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) ere stemte for Præstefrihed, idetmindste ikke i den Form, i hvilken jeg har vovet at foreslaae den.

En bestemtere Udtalelse finder man derimod hos tre andre ærede Rigsdagsmænd. Der er saaledes den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller), som siger, at en saadan Frihed vil virke til Folkekirkens Opøsning, at det vil gjøre Præsten til en Pave, at det vil fremme præstelig Hovmod. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) siger: Det gaaer paa ingen Maade an med denne Præstefrihed, den vil gjøre Præsten til en lille Pave; han er altsaa ikke saa slem som Rigsdagsmanden for Rjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller), der siger en Pave i Almindelighed; thi det kan ligesaagodt være en stor som en lille Pave; Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) frygter kun for en lille Pave.

Rettelser i Hammerichs Foredrag:

Nr. 29, Sp. 419, Lin. 17 f. o. staaer: „under Statens Omraade“ læs: „tildeels under Statens Omraade“